

TEBLİĞ

Rekabet Kurumu Başkanlığından:

SİGORTA SEKTÖRÜNE İLİŞKİN GRUP MUAFİYET TEBLİĞİ

(TEBLİĞ NO: 2008/3)

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğ'in amacı sigorta sektöründeki bazı anlaşma kategorilerinin 7/12/1994 tarih ve 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4 üncü maddesi hükümlerinin uygulanmasından grup olarak muaf tutulmasının koşullarını belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) 4054 sayılı Kanun'un 5 inci maddesi ve bu Tebliğ'de yer alan hükümler çerçevesinde;

a) Sigorta sektöründeki teşebbüsler tarafından müştereken;

1) Belirli bir riskin geçmişte sigorta kapsamına alınmasının ortalama maliyetinin hesaplanması (hesaplamalar),

2) Sigorta işlemleri ile bağlantılı olarak, kapitalizasyon ve ölüm cetvelleri ile hastalık, kaza, sakatlık sıklıklarının gösteren tablolar hazırlanması (tablolar),

3) Bu hesaplama sonuçlarının ve tabloların teşebbüslere dağıtılması,

b) Belirli bir risk veya risk kategorisinde, teşebbüslerle bağlantılı olmayan genel dışsal koşulların, gelecekteki tazminat taleplerinin sıklığı ve ölçeği veya farklı tipteki yatırımların kârlılığı üzerindeki muhtemel etkilerinin müştereken araştırılması (araştırmalar) ve bu araştırma sonuçlarının dağıtılması,

c) Belirli risk kategorilerine yönelik olarak, müşterek teminat sağlamak amacıyla koasürans ve koreasürans grupları kurulması ve işletilmesi,

ç) Yetkili kamu kurum ve kuruluşları tarafından Türkiye'de geçerli olmak üzere belirlenen standartlara ilişkin düzenlemelerin uygulanabilirliği kısıtlanmamak kaydı ile güvenlik cihazlarına ilişkin olarak sigorta sektöründeki teşebbüsler tarafından müştereken;

1) Teknik şartnameler ve uygulama kurallarının,

2) Cihazların bu kurallara uygunluklarının değerlendirilmesi ve onaylanmasına ilişkin usullerin,

3) Cihazların montaj ve bakımına ilişkin teknik şartname ve uygulama kurallarının,

4) Cihazların montaj ve/veya bakımını yapan teşebbüslerin söz konusu kurallara uygunluklarının değerlendirilmesi ve onaylanmasına ilişkin usullerin

belirlenmesi, tanıtımı ve dağıtım amacıyla, sigorta sektöründe faaliyet gösteren teşebbüsler arasında yapılan rekabeti sınırlayıcı nitelikteki anlaşmalar, bu Tebliğde düzenlenen koşullara uymak kaydıyla, 4054 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesindeki yasaklamadan 4054 sayılı Kanun'un 5 inci maddesinin üçüncü fıkrasına dayanılarak grup olarak muaf tutulmuştur.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğ, 4054 sayılı Kanun'un 1 inci ve 5 inci maddeleri ile 27 nci maddesinin (f) bendine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Tebliğ'in uygulanması bakımından,

a) Kanun: 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'u,

b) Anlaşma: Bir anlaşma, teşebbüs birliği kararı veya uyumlu eylemi,

c) Katılımcı teşebbüsler: Anlaşmaya taraf olan teşebbüsleri ve bu teşebbüslere 12/8/1997 tarih ve 23078 sayılı Resmî Gazete’de yayınlanarak yürürlüğe giren 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu’ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ’in ilgili hükümlerine göre "bağlı" kabul edilen teşebbüsleri,

ç) Koasürans grupları: Sigorta teşebbüsleri tarafından kurulan ve belirli bir risk kategorisini, katılımcı tüm teşebbüslerin nam ve hesabına sigortalamayı kabul eden ya da bu iş için bir sigorta teşebbüsüne, ortak bir aracıya veya bu amaçla kurulmuş bir yapıya yetki veren grupları,

d) Koreasürans grupları: Sigorta teşebbüsleri tarafından, belirli bir risk kategorisindeki risklerin kısmen ya da tamamen karşılıklı olarak reasüransını yapmak veya aynı kategorideki risklerin reasüransını tüm katılımcılar nam ve hesabına kabul etmek veya bu iş için bir sigorta teşebbüsüne, ortak bir aracıya veya bu amaçla kurulmuş bir yapıya yetki veren grupları,

e) Yeni riskler: Daha önce var olmayan ve sigortalanabilmeleri için var olan bir sigorta ürününün genişletilmesi, geliştirilmesi ya da değiştirilmesinden ziyade tamamen yeni bir sigorta ürününün oluşturulmasını gerektiren riskleri,

f) Güvenlik cihazları: Zararların önlenmesi ve azaltılması için tasarlanmış parçaları, donanımı veya bu öğelerden oluşan sistemleri,

g) Ticari prim: Sigorta koruması sağlanması karşılığında sigorta teşebbüsüne ödenen tutarı

ifade eder.

Müşterek hesaplama, tablo ve araştırmalar

MADDE 5 – (1) 2 nci maddenin birinci fıkrasının (a) bendi ile tanınan muafiyetin geçerli olabilmesi için hesaplama ve tabloların aşağıdaki koşulları sağlaması gerekmektedir;

a) Hesaplama ve tablolar, istatistiki yöntemlerle işlenebilecek bir taban teşkil etmeye yetecek sayıda, aynı ya da karşılaştırılabilir riske ilişkin verilerin, gözlem süresi olarak seçilmiş belli sayıdaki risk-yılı süresince toplanmasına dayanmalıdır. Bu faaliyet sonucunda elde edilecek veriler arasında;

1) Belirlenen sürede gerçekleşen hasar/tazminat taleplerinin sayısı

2) Seçilen gözlem süresinin her bir risk yılında sigortalanan münferit risk sayısı

3) Belirlenen sürede gerçekleşen hasarlarla bağlantılı olarak ödenmiş veya ödenmesi muhtemel tazminat miktarı

4) Seçilen gözlem süresinin her bir risk yılındaki sigorta bedeli toplamı

bulunabilir.

b) Hesaplama ve tablolarda yer alan istatistiki veriler, ancak aktüerya işlemleri için gerekli olduğu ölçüde ayrıntılandırılmış olmalıdır.

c) Hesaplama ve tablolar, olağanüstü durumlar için ayrılan ihtiyatlara, rezervlerden kaynaklanan gelirlere, idari veya ticari faaliyetlerin maliyetlerine ya da kazançlarına, yatırımlardan kaynaklanan gelirlere veya beklenen kârlara ilişkin bilgileri hiçbir şekilde içermemelidir.

MADDE 6 – (1) 2 nci maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri ile tanınan muafiyetin geçerli olabilmesi için hesaplama, tablo ve araştırma sonuçlarının;

a) İlgili sigorta teşebbüsünün ya da herhangi bir sigortalı tarafın kimlik bilgilerini içermemesi,

b) Dağıtımları yapılırken, bağlayıcı olmadıklarına ilişkin bir ifadeyi de içermeleri,

c) Bu hesaplama, tablo ve çalışmaların ilgili ürün pazarında ve ilgili coğrafi pazarda faaliyet göstermeyen teşebbüsler de dahil olmak üzere, talep eden tüm sigorta teşebbüslerine makul ve ayrımcı olmayan şartlar altında birer suretlerinin verilmesi

gerekmektedir.

MADDE 7 – (1) Katılımcı teşebbüslerin bu Tebliğ ile belirlenen muafiyet koşullarını taşıyan hesaplamalardan, tablolardan ve araştırma sonuçlarından sapmama konusunda kendi aralarında bir taahhüt altına girmeleri veya başka teşebbüsleri bu konuda zorlamaları durumunda, tanınan muafiyet geçerli olmayacaktır.

Belirli risk çeşitlerine müşterek teminat sağlanması

MADDE 8 – (1) 2 nci maddenin birinci fıkrasının (c) bendi ile tanınan muafiyet, aşağıda belirtilen uygulama ilkeleri ve pazar payı eşiklerine tabidir:

a) Bu Tebliğin yürürlüğe girdiği tarihten sonra, yeni riskleri ya da Türkiye’de daha önce sigorta kapsamına alınmamış riskleri teminat altına almak üzere kurulan koasürans ve koreasürans grupları, kuruldukları tarihten itibaren 3 yıl boyunca, pazar paylarına bakılmaksızın 2 nci maddenin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen muafiyetten yararlanırlar.

b) (a) bendi kapsamında yer almayan ya da bu bent kapsamında yer almakla birlikte süresi üç yılı aşmış olan koasürans ve koreasürans grupları, katılımcı teşebbüslerinin grup düzenlemeleri kapsamında sunduğu sigorta ürünlerinin ilgili pazarın %20’sinden fazlasını oluşturmaması şartı ile, bu Tebliğ yürürlükte kaldığı sürece muafiyetten yararlanırlar.

(2) Birinci fıkranın (b) bendi ile belirlenen pazar payı eşiklerinin hesaplanmasında aşağıdaki kurallar uygulanır:

a) Pazar payları, ticari prim gelirleri üzerinden hesaplanacaktır. Ticari prim geliri verileri mevcut değilse, ilgili teşebbüsün pazar payının hesaplanmasında, verilen sigorta teminatı ve sigortalanan risk değeri de dahil olmak üzere diğer güvenilir pazar bilgileri kullanılabilir.

b) Pazar payı, bir önceki takvim yılı verileri üzerinden hesaplanacaktır.

(3) Birinci fıkranın (b) bendinde belirtilen pazar payı, başlangıçta %20 pazar payı eşiğini aşmazken, sonradan bu eşiğin %22’ye kadar aşılması durumunda, %20’lik eşiğin ilk aşıldığı yılı takip eden iki yıl boyunca muafiyet uygulanmaya devam eder.

(4) Birinci fıkranın (b) bendinde belirtilen pazar payı, başlangıçta %20 pazar payı eşiğini aşmazken, sonradan bu eşiğin %22’nin üzerinde olacak seviyede aşılması durumunda, %22’lik eşiğin ilk aşıldığı yılı takip eden bir yıl boyunca muafiyet uygulanmaya devam eder.

(5) Üçüncü ve dördüncü fıkralarla tanınan istisnaların, toplamda iki yılı geçecek şekilde birleştirilerek kullanılması mümkün değildir.

MADDE 9 – (1) 2 nci maddenin birinci fıkrasının (c) bendi ile koasürans ve koreasürans gruplarına tanınan muafiyet, aşağıdaki koşulların sağlanması durumunda geçerlidir:

a) Her katılımcı teşebbüs, bir yıldan uzun olmayan bir ihbar süresine bağlı olarak, herhangi bir yaptırıma tabi olmaksızın gruptan ayrılma hakkına sahip olmalıdır.

b) Grup üyelerinden hiçbiri, ilgili risk kategorisine ilişkin olarak, tamamen veya kısmen grup üzerinden sigorta veya reasürans yapmak zorunda bırakılmamalıdır.

c) Grup düzenlemeleri ile ürün veya satış sınırlamasına ya da pazar veya müşteri paylaşımına yol açılmamalıdır.

ç) Grubun hiçbir üyesi veya grubun ticari politikası üzerinde belirleyici etkiye sahip olan hiçbir teşebbüs, aynı ilgili pazarda faaliyet gösteren bir başka grubun da üyesi olmamalı veya böyle bir grubun ticari politikası üzerinde belirleyici etkiye sahip olmamalıdır.

d) Bir koreasürans grubunun üyeleri, doğrudan sigorta faaliyetine ilişkin olarak, ticari primi belirlemeye yönelik anlaşma yapamazlar.

Güvenlik cihazları

MADDE 10 – (1) 2 nci maddenin birinci fıkrasının (ç) bendi ile tanınan muafiyet, aşağıdaki koşulların sağlanması durumunda geçerlidir:

a) Teknik şartnameler ve uygunluk değerlendirme usulleri, açık ve net, teknik açıdan makul ve ilgili güvenlik cihazı ile elde edilen performansla orantılı olmalıdır.

b) Montaj ve bakım teşebbüslerinin değerlendirilmesine ilişkin kurallar, teşebbüslerin teknik yeterliliklerine ilişkin ve objektif olmalı; ayrımcılık yapılmaksızın uygulanmalıdır.

c) Sigorta teşebbüsleri, sigortalama işlemlerinde, bu Tebliğ ile muafiyet tanınan şartname ve kurallara uygun olmayan diğer güvenlik cihazları veya kurulum ve bakım teşebbüslerini diledikleri şart ve koşullar çerçevesinde kabul etmekte serbest olmalıdır. Bu Tebliğ ile muafiyet tanınan şartname ve kurallar, bu hususa ilişkin açık bir ifade içerecek şekilde hazırlanmalı ve dağıtılmalıdır.

c) Şartname ve kurallar, ilgilenen herkesin erişimine açık olmalıdır.

d) Şartnamelerle uyumlu güvenlik cihazları ile montaj ve bakım teşebbüslerine ilişkin her liste, performans seviyesi esas alınarak yapılmış bir sınıflandırmayı da içermelidir.

e) Başvuran herhangi bir aday tarafından herhangi bir zamanda uygunluk değerlendirmesi talep edilebilmelidir.

f) Uygunluk değerlendirmesi için, başvurandan, onay usulünün maliyetiyle orantılı olmayan herhangi bir masraf talep edilmemelidir.

g) Değerlendirme kriterlerini karşılayan cihazlar ile montaj ve bakım teşebbüsleri, teknik değerlendirmelerin makul bir ek süreyi haklı kıldığı durumlar hariç olmak üzere, başvuru tarihinden itibaren altı ay içinde herhangi bir ayrımcı muameleye tabi tutulmadan onaylanmalıdır.

ğ) Uygunluk ya da onay, yazıyla belgelenmelidir.

h) Uygunluk belgesi verilmesinin reddine ilişkin gerekçeler yazılı olarak verilmeli; yazıya, yapılan test ve kontrollerin sonuçlarına ilişkin tutanakların birer sureti eklenmelidir.

ı) Uygunluk değerlendirme talebinin reddine ilişkin gerekçeler yazılı olarak verilmelidir.

Muafiyetin geri alınması

MADDE 11 – (1) Bu Tebliğ ile muafiyet tanınmış bir anlaşmanın, 4054 sayılı Kanun'un 5 inci maddesinde düzenlenen koşullarla bağdaşmaz etkilere sahip olduğunun tespit edilmesi halinde, Rekabet Kurulu, 4054 sayılı Kanun'un 13 üncü maddesine dayanarak, anlaşmaya bu Tebliğ ile tanınan muafiyeti geri alabilir. Bu durumda Rekabet Kurulu, nihai kararını vermeden önce tarafların yazılı ve/veya sözlü görüşlerini ister.

Tebliğ'in uyumlu eylemlere ve teşebbüs birliği kararlarına uygulanması

MADDE 12 – (1) Bu Tebliğ, 4054 sayılı Kanun'un 2 nci maddesinin kapsamına giren teşebbüslerarası uyumlu eylemlere ve teşebbüs birliği kararlarına da uygulanır.

Kanun'un 6 ncı maddesinin uygulanması

MADDE 13 – (1) Bu Tebliğ hükümlerine göre tanınmış muafiyet, 4054 sayılı Kanun'un 6 ncı maddesinin uygulanmasını engellemez.

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Tebliğ'in yürürlüğe girdiği tarihten önce akdedilmiş olup halen yürürlükte olan ve bu Tebliğ'de düzenlenen koşulları taşıyan anlaşmalar da bu Tebliğ kapsamına girer.

Yürürlük

MADDE 14 – (1) Bu Tebliğ, yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 15 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Rekabet Kurumu Başkanı yürütür.